

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

Az óravázlatot készítő pedagógus:	Fabula Dominik Máté
Az óravázlat címe:	„Nem vész el, csak átalakul” – Mit tegyek a már megunt vagy kinőtt ruhákkal?
Az óravázlat összefoglalója (2-5 mondat):	A 2 tanóra során a diákok megismerik a körforgásos gazdaság fogalmát és megfigyelik, hogy többek között a ruhát, hogyan lehet újrahasznosítani, ha már eredeti szerepét nem tudja betölteni. Egy szakadt ruhát már nem biztos, hogy le lehet adni jótékonyági szervezeteknél vagy másnak ajándékozni, de magunk újra tudjuk hasznosítani némi kezűgyességgel. A diákok régi szakadt ruhákból készítenek táskát, tornazsákot, így új funkciót adva régi, már hordásra alkalmatlan ruháiknak.
Ajánlott korosztály:	7-8. és 9-10. osztály
Időigény:	2 tanóra (2×45 perc)

„Nem vész el, csak átalakul” – Mit tegyek a már megunt vagy kinőtt ruhákkal?

Tevékenység	Időtartam	Munkaformák, módszerek	Eszközök, mellékletek
1. Tanóra			
1.1. Adminisztratív feladatok elvégzése			
Adminisztratív feladatok elvégzése; hetes jelentése, hiányzók rögzítése	1-2 perc	-	-
1.2. Témára hangolódás			
A diákok előzetes tudása alapján a ruhák előállítási folyamatának átisméltése; a gyapottermelés, feldolgozás, textilipar tömeges ruháknemű előállítása, és az olcsó, de kényelmetlenebb ruhaanyagok, mint a nejlón felhasználása a ruhák előállításához. (Ezt akár egy rövid feleletben is tervezhetjük kb. 5-6 percben.) Serdülőkorban egyre több új ruhára van szükség, hiszen a gyerekek ezeket kinövik, új jön divatba, vagy csak egyszerűen elhasználódik. A diákokkal összegyűjtjük a lehetőségeket, hogy mit is csinálhatnak a már nem használt ruháikkal. (2-3 perc szabad gondolkodás)	2-23 perc	frontális munkaforma kérdéze kifejtés, megbeszélés, ismétlés	-

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

<p><u>Lehetőségek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A kinőtt ruhák átadása testvérnek, ismerősnek. - A még használható ruhák segélyszervezetekhez való eljuttatása. - Kinőtt, megunt ruhák eladása. Már hordásra nem alkalmas ruhák más célra való felhasználása; - kisállat (kutya, macska) fekhely bélelése - a ruhaanyag ipari újrahasznosítása - DIY termékek készítése. 			
<p>1.3. Körforgásos gazdaság megismerése</p>			
<p>Egy rövid videó megtekintése (kb. 4 perc) majd a lineáris gazdaság és a körforgásos gazdaság összehasonlítása.</p>	<p>23-28'</p>	<p>frontális munka filmelemzés, szemléltetés</p>	<p>számítógép, projektor/ interaktív tábla</p> <p>https://www.youtube.com/watch?feature=shared&fbclid=IwAR2wUZXDYfg-eB03QRiBCSLPMQr-MswcLQVOMKGnLIDvVtuVBgtYrLyjSIE&v=tzAlpkiUwD8</p>
<p>1.4. Lineáris- és körforgásos gazdaság összehasonlítása</p>			
<p>A diákoknak irányított kérdésekkel, a videó és két ábra segítségével összehasonlítják a lineáris és a körforgásos gazdaság alapsémáját.</p> <p><u>Kérdések:</u></p> <p>1. Megnézve az ábrát mi az első szembetűnő a felépítésében?</p>	<p>28-40 perc</p>	<p>frontális munkaforma</p> <p>kérdezve kifejtés, megbeszélés, ábraelemzés, szemléltetés</p>	<p>számítógép, projektor/ interaktív tábla</p> <p>(1. melléklet) (2. melléklet)</p>

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

<p>2. Melyek azok a szakaszok, amik a körkörös gazdaság ábráján megtalálhatóak, de a lineáris gazdaság ábráján nem?</p> <p>3. A gazdaságok képesek hulladékmentesen működni?</p> <p>4. Hogyan változik a hulladék mennyisége?</p> <p>5. Milyen hatással van a pénzügyre a körforgásos gazdaság?</p> <p>6. A szállítási igény mértéke hogyan változik?</p> <p>A kérdések szempontjait egy táblázat segítségével foglaljuk össze.</p> <p>Téma lezárásaként fontos felhívni a figyelmet a 2024. januárjától bevezetett REpont rendszerre, melynek lényege a visszaváltható palackok automatákban történő visszaváltása! Megemlíthető még a 2023-ban megjelent felújított telefonok példája is! (kb. 5 perc)</p>			(3. melléklet)
1.5. Összefoglalás			
<p>A lineáris és körforgásos gazdaság közti különbségek kiemelése; a ruhák esetén említhető a körforgásos gazdaság és lehetőségei.</p>	35-40 perc	frontális munkaforma kérdéze kifejtés, megbeszélés, összefoglalás	-
1.6. Következő óra témájának és a szükséges eszközök megbeszélése			
<p>A következő órán csoportban kell dolgozni a diákoknak, így az osztályt (25 fő) 5x5 fős csoportokba osztjuk ruhakártyák segítségével. Felírjuk kisebb cetlikre a „póló, nadrág, szoknya, kalap, kabát” szavakat. Mindből 5-5 cetlit készítünk, melyeket egy sapkából kihúzva sorsoljuk ki a csoportok tagjait.</p>	40-45 perc	frontális munka csoportalakítás	sorsoló cetlik, sapka
2. Tanóra			
1.1. Adminisztratív feladatok elvégzése			
<p>Adminisztratív feladatok elvégzése; hetes jelentése, hiányzók rögzítése.</p>	1-2 perc	-	-

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

1.2. Órai feladat kitűzése			
Minden csoportnak ki kell találnia egy olyan projektet, amivel a már nem használt ruhákat a körforgásos gazdaság példáján újrahasznosíthatják vagy újrafelhasználják. Az elkészült munkához egy plakátot, vagy rövid leírást kell tervezniük, és bemutatni pár mondatban az óra végén. A plakát lehet digitális és kézzel készített is. A legjobbat pedig a Fenntarthatósági Témahét keretein belül megvalósítjuk! A feladat elvégzésére kb. 25 perc áll rendelkezésre!	2-4 perc	frontális munka tanári közlés	- -
1.3. Projektötletek elkészítése			
A gyerekek kitalálják és elkészítik projektplakátjukat. Kézzel készített, és számítógépes verziók is lehetségesek!	4-30 perc	csoportmunka kooperatív csoportmunka	papír, színes ceruza, toll, olló, számítógép, telefon
1.4. Takarítás, összegzés			
A csoportok bemutatják az általuk készített plakátokat és leírásokat, melyeket 2-3 mondatban ismertetnek is! (10 perc) Ez után pedig megszavazza az osztály, hogy melyik legyen megvalósítva! (5 perc) <i>Néhány lehetséges eredmény, megoldás látható a melléletekben!</i>	30-45 perc	frontális munka bemutatás	elkészült plakátok, számítógép, projektor/int eraktív tábla <i>(4. melléklet)</i> <i>(5. melléklet)</i> <i>(6. melléklet)</i> <i>(7. melléklet)</i> <i>(8. melléklet)</i>

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

„Nem vesz el, csak átalakul” –
Mit tegyek a már megunt vagy kinőtt ruhákkal?

1. számú melléklet

Lineáris gazdaság

1. ábra Lineáris gazdaság (saját szerkesztés, HORVÁTH 2019. nyomán)

2. számú melléklet

A KÖRFORGÁSOS GAZDÁLKODÁS

Forrás: Európai Parlament, VG-grafika

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

3. számú melléklet

	Lineáris gazdaság	Körforgásos gazdaság
Ábra felépítése	<i>Egyenes/lineáris</i>	<i>Körkörös</i>
Eltérő ábraszakaszok	-	<i>Tervezés, felújítás, újrafelhasználás, javítás, összegyűjtés, újrahasznosítás</i>
Hulladékmentes gazdaság?	<i>Nem</i>	<i>Nem</i>
Hulladék mennyisége	<i>Magas</i>	<i>Alacsony</i>
Pénzügyi hatás	<i>Magas kiadások</i>	<i>Csökkenő kiadások</i>
Szállítási igény	<i>Magas</i>	<i>Alacsony</i>

Zölddel a várható válaszok olvashatók!

4. számú melléklet

Táska nadrágból!

Táskád elkészítése egyszerűbb, mint hinnéd! ☺

1. Egyszerűen fogd meg a nadrágot és fordítsd ki, mielőtt elkezded dolgozni!
2. Ezután az ülepével egyvonalon vágd le a nadrág szarait vigyázva a zsebek épen hagyására, majd pedig varrd össze a nadrág szarainak helyét!
3. Amennyiben a nadrágon maradt máshol is lyuk, ezeket is varrd be, vagy a szárból levett anyaggal foltozd be! Ez dizájnosabbá is teheti. ☺
4. Ezután pedig egyszerűen csak fordítsd ki a megvarrt nadrágot, és már szinte el is készült a táskád!
5. Kényelmesebbé teheted, ha a levágott szarokból tetszőleges hosszúságú anyagszalag levágsz, és ebből készítesz egy pántot a táskádnak.

El is készült a DIY táskád! Díszítheted tetszésed szerint is!

Tornazsák pólóból!

Tornazsákod elkészítése pofonegyszerű lesz! ☺

1. Mindenekelőtt fordítsd ki a pólót, mielőtt dolgozni kezdesz vele!
2. Ezután a póló tetejét vágd le az ujjak alatt!
3. Ezután a levágott részen varrd össze a pólót!
4. Ha a pólód alján volt varrva szegély, akkor azt kilyukasztva a két oldalán, fűzz bele egy anyagcsíkot, melyet a megmaradt anyagodból vágj ki!
Ha nem volt szegélyvarrás, akkor egy 1 cm-es felhajtást varrj végig a póló alján, és ebbe fűzd be az anyagcsíkot!

Ezután csak fordítsd ki, és kész is van a DIY tornazsákod! Ha praktikusabbá szeretnéd tenni, akkor varrhatsz rá még plusz zsebeket is a megmaradt anyagodból! Díszítsd tetszésed szerint!

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

Elkészült termékek (látványtervek):

<https://taskasuli.hu/a-farmer-uj-elete-taskavarras/>

<https://www.csaladivilag.hu/kreativ-otletek-tanevkezesre-polobol-tornazsakot/>

<https://www.csaladivilag.hu/kreativ-otletek-tanevkezesre-polobol-tornazsakot/>

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

5. számú melléklet

6. számú melléklet

FENNTARTHATÓSÁGI TÉMAHÉT 2024.

7. számú melléklet

Együtműködéses projekt a Calostdress céggel 2024-ben a menhelyi állatokért!

Calostdress **Öltöztess fel ÉV!!!**

Cégünk 2024-ben meghirdeti új kampányát!

Hozd be 2 használt ruhádat, törölköződet vagy pokrócodat, amit már nem használsz, és mi cserébe adunk egy új ruhát **-75% áron!**

A beszolgáltatott ruhákból a Petőfi Sándor Gimnázium diákjaival együttműködve menhelyi állatoknak készítünk ruhákat és fekhelyet

Segíts, hogy ne fázzanak!

8. számú melléklet

#ujraruci

Régi fehér vagy más színű elnyútt pólódból készíts egy új, trendi nyári színes felsőt!

Postold instán, és ne felejtse el a #ujraruci hastaget!

A posztolók között kisorsolunk egy 100 000 forint értékű vásárlási utalványt a Beszt ruhaüzletbe!

A Petőfi Gimi és a Beszt közös kampánya